

Östergötland en av tre lokalföreningar i behov av stora bidrag »Vi har inga bolag, inga aktier«

Tre av de fyra största lokalföreningarna behöver betydligt större bidrag än de övriga. Men Stockholms läkarförening, som är allra störst, klarar sig bra helt utan bidrag.

II Finns det någon förklaring till att just Göteborg, Malmö och Östergötland, som det är fråga om, har så svag ekonomi? Och hur skulle ordförandena i dessa föreningar vilja att fördelningen mellan Läkarförbundet centralt och lokalföreningarna såg ut i framtiden?

– De lokala läkarföreningarna ska inte tvingas bedriva affärsverksamhet för att finansiera den fackliga verksamheten.

Det säger Stig-Eric Åström, ordförande i **Östergötlands läkarförening**.

Förutom bidragen från förbundet på drygt 230 kronor per medlem kommer inkomsterna i Östergötlands läkarförening enbart från medlemsavgifter.

– Vi har inga fastigheter, inga bolag, inga aktier. Och jag tycker inte vi ska ha det heller, säger Stig-Eric Åström.

Östergötlands läkarförening har en heltidsanställd kanslichef som är jurist och deltar i alla förhandlingar. Stig-Eric Åström säger att föreningen är helt beroende av henne, bland annat eftersom för-

eningen också har att förhandla med staten via Linköpings universitet. Men det kostar förstås pengar.

Stig-Eric Åströms förhoppning är att den utredning angående lokalföreningarnas ekonomi som nu pågår inom förbundet (se artikel nedan) kommer fram till att vissa föreningar är beroende av extrapengar från förbundet.

– Det vore naturligtvis önskvärt att vi klarade oss själva, men det skulle kräva ytterligare en avgiftsväxling.

Höjd avgift utesluten

Om bidragen från förbundet skulle tas bort, ser han endast två vägar att gå, båda med samma resultat.

– Antingen får vi skära ner på kanslichefens tjänst, vilket skulle ge sämre service. Då blir det svårt att motivera ett medlemskap. Många skulle säkert lämna förbundet.

– Att höja avgiften är också uteslutet, det skulle inte accepteras av medlemmarna, de skulle inte längre vilja vara med i förbundet, säger Stig-Eric Åström.

Kerstin Lindell, ordförande i **Malmö läkarförening**, håller med Stig-Eric Åström: principen att varje lokalförening ansvarar för sin egen ekonomi är bra.

– Men någon möjlighet att söka bi-

drag under speciella betingelser bör finnas kvar, säger Kerstin Lindell.

Som exempel nämner hon att det borde finnas ett krav på vilken basservice medlemmarna kan förvänta sig oavsett vilken lokalförening de är med i. Idag finns enbart rekommendationer om att varje förening bör ha ett kansli.

– Klarar föreningen inte det med rimliga medlemsavgifter är det bra att kunna söka ekonomiskt stöd centralt.

Malmö läkareförening har också anställd personal med kvalificerad handläggarkompetens, och precis som i Östergötland förhandlar man med staten för de läkare som är anställda av universitetet. Dessutom ingår Malmö i Region Skåne, något som visat sig kostsamt för facket.

– Regionen tar oerhört mycket tid och kraft, säger Kerstin Lindell.

De fyra läkarföreningar som ingår i Region Skåne finansierar tillsammans en kanslist som ägnar en halvtid åt samarbetet. Själv ägnar Kerstin Lindell nästan en dag i veckan åt regionala frågor.

Samverkan kostar pengar

Malmö läkareförening får ungefär 220 kronor per medlem i bidrag från förbundet. Tillsammans med extrainkomsterna från utgivningen av en katalog över privatläkare går föreningen runt. Till saken hör också att föreningen nyligen flyttat sitt kansli till nya lokaler.

– De är sämre, men ligger på sjukhusområdet och den stora fördelen är att arbetsgivaren betalar dem.

Kerstin Lindell sitter med i arbetsgruppen som nu utreder lokalföreningarnas ekonomi.

– Jag hoppas vi kan hitta en vettig balans mellan incitament för varje förening att klara sin egen ekonomi och individuella lösningar där det behövs.

Även Göteborg ingår i en region, och det märks på ekonomin enligt Christina Berntsson, ordförande i **Göteborgs läkarförening**. Att samverka och samordna kostar pengar, hittills är det Göteborg som tagit ansvar för den regionala verksamheten.

Precis som i såväl Östergötland som Malmö har man också flera avtalsområden att bevaka. Förutom den statliga sek-

Stig-Eric Åström

FOTO: HANS ANDERSSON

Kerstin Lindell

Slutgiltigt beslut tas om ekonomi

Ska lokalföreningarna var ekonomiskt självförsörjande eller är ett system med behovsprövade bidrag från förbundet mer rättvist?

II Frågan har varit föremål för en hel följetong av utredningar, och nu görs ytterligare en inför vad som betecknas som det slutgiltiga beslutet.

För snart tre år sedan fattades beslut om avgiftsväxling mellan lokalföreningarna och Läkarförbundet centralt som gällde från och med år 2003. Större del av medlemsavgiften skulle gå direkt till lokalföreningarna som de senaste åren fått utvidgade ansvarsområden och arbetsuppgifter. Bidragen till lokalföreningarna skulle minska men finnas kvar till och med 2005 då de förväntades

klara sin egen ekonomi. Redan från början fanns dock tveksamheter om föreningarna på universitetsorterna verkligen skulle klara sin egen ekonomi utan att ta ut en betydligt större avgift än de små föreningarna. Inför vårens fullmäktige, och beslutet om den ekonomiska fördelningen, görs därför en utvärdering av systemet, för att se om det verkligen är genomförbart att helt slopa bidragen till lokalföreningarna.

Gruppen som gör utredningen leds av Läkarförbundets förste vice ordförande Eva Nilsson Bågenholm. Till sin hjälp har hon ytterligare sex personer från både stora och små lokalföreningar

Arbetet ska vara klart i februari för att förbundets centralstyrelse ska hinna bereda frågan inför fullmäktige i maj. •

Christina Berntsson

FOTO: LARS-OLOF NIHLÉN

Lokalföreningarnas ekonomi

tom har dessutom Göteborg en förhållandevis stor privat sektor för läkare.

Christina Berntsson anser inte att Göteborgs läkarförening har möjlighet att klara sig utan bidrag från förbundet.

– Visst kan man avveckla systemet efter 2005 men vissa föreningar kommer att behöva höja sina avgifter ganska mycket för att gå runt. Övergångsperioden behöver vara mycket längre om föreningarna ska kunna bli självförsörjande, säger Christina Berntsson.

För lite medlemmar

För ett par år sedan gjorde hon en uträkning som visar att Göteborgs läkarförening skulle behöva ta ut mellan 700 och 1 000 kronor per medlem för att föreningen skulle klara sig utan bidrag. Idag är medlemsavgiften 600 i Göteborg och dessutom bidrar förbundet med nästan

300 kronor. Enligt Christina Berntsson är föreningen inte tillräckligt stor för att klara sig själv.

– Vi har för få medlemmar för att enbart medlemsavgifter skulle vara en stabil och säker grund att stå på.

Christina Berntsson, som också sitter med i arbetsgruppen som utreder lokalföreningarnas ekonomi hoppas att gruppen ska komma fram till ett förslag som innebär bra villkor för de föreningar som har anställda handläggare/ombudsmän (och inte enbart sekreterarstöd).

– Det vore skönt att få ett erkännande att vi gör ett bra jobb, och att vi är beroende av våra handläggare som står för professionell kunskap och kontinuitet, något som är värdefullt också för förbundet i sin helhet, säger Christina Berntsson. •

Största föreningen klarar ekonomin utan bidrag

Stockholms läkarförening är den överlägset största av Läkarförbundets lokalföreningar. Det är också den förening som har bäst ekonomi och klarar sig helt på egen hand.

II I Stockholm har man allt som gör de övriga stora föreningarna bidragsberoende: anställd ombudsman, flera avtalsområden att förhandla med och en stor region att hantera. Trots det har föreningen inga ekonomiska problem och inga bidrag. Föreningen är nästan tre gånger så stor som Göteborgs, men de totala driftkostnaderna för 2004 beräknas till endast knappt det dubbla jämfört med Göteborgs.

Thomas Flodin, ordförande i Stockholms läkarförening med drygt 7 000 medlemmar, tror att storleken har viss betydelse, men i motsats till kollegerna i Göteborg och Malmö tror han också att det regionala samarbetet är av ekonomisk godo.

– Riktigt små föreningar har ett dilemma om de ska erbjuda samma service som de större. De kan ju inte ta ut hur mycket avgifter som helst. Då kan en lösning vara att samverka regionalt.

Thomas Flodin hoppas att arbetsgruppen som utreder den ekonomiska fördelningen mellan lokalföreningarna och det centrala förbundet åstadkommer ett förslag som underlättar samverkan mellan föreningarna, något som också skulle göra dem starkare i förhållande till arbetsgivaren.

– Det regionala samarbetet har ökat i betydelse de senaste åren. Och här ligger arbetsgivarna före. Landstingen samverkar för att utveckla sina verksamheter och skapa effektivare enheter.

8 000 000 i kapital

För den goda ekonomin i Stockholms lokalförening verkar emellertid det stora kapitalet, 8 000 000 kronor, vara av avgörande betydelse. Det är främst placerat i aktier.

– Men det kan vi inte se som en permanent resurs, börsen går ju upp och ner.

– Det viktigaste är att vi har försökt rätta munnen efter matsäcken, och vi har en lite större matsäck än de andra.

Thomas Flodin, anser att lokalföreningarna bör var ekonomiskt oberoende av moderförbundet.

– Jag tycker inte om ett system där man ska vara beroende av bidrag för att klara sig. Vi i lokalföreningarna ska stå till svars inför våra egna medlemmar för den avgift vi tar ut och hur vi hanterar vår ekonomi, säger han.

Samtliga texter: **Sara Hedbäck**
sara.hedback@lakartidningen.se

I nästa nummer:

»Vi fick inga bidrag«

Blandinfluensa oroar

II Den senaste veckan har rapporter om människor som smittats av influensavirus efter nära kontakt med infekterade fåglar kommit från Asien. Enligt biträdande statsepidemiolog Karl Ekdahl på Smittskyddsinstitutet är det osannolikt att fågelinfluensan kommer till Sverige.

Men fågelinfluensan i sig är inte det stora problemet för människors hälsa.

– Det som bekymrar många nu, bland annat WHO, är om fågelinfluensan blandar sig med en mänsklig variant och skapar en helt ny influensakombination, säger Karl Ekdahl.

Fågelinfluensan kan smitta människor som har haft nära kontakt med fåglar, men inte mellan människor. Men om fågelinfluensan blandas med en snarlik människoinfluensa kan en ny influensa, en pandemi, skapas som kan smitta mellan människor och spridas över hela världen.

– En pandemi med aggressiva egenskaper kan ställa till stora problem i samhället, säger Karl Ekdahl.

3–4 gånger per sekel har pandemiinfluensoor tidigare spridits, den senaste 1968. (LT)

S:t Görans granskas av JämO

II Sophiahemmet, Närsjukvården Österlen och S:t Görans sjukhus ska alla bli föremål för granskning av Jämställhetsombudsmannen, JämO. Granskningen gäller hur de lever upp till kraven att som arbetsgivare underlätta kombinationen av jobb och föräldraskap. JämO har valt ut 40 arbetsgivare från ett antal olika branscher. Enligt projektledaren Ulrika Johansson har man valt mindre privata arbetsgivare från sjukvården, då undersökningen blir alltför omfattande om hela landsting ska dras in.

I mitten av februari ska arbetsgivarna redovisa målsättningar och konkreta åtgärder för JämO. (LT)

Alla läkare kvar i Östergötland

II Inga läkare sägs upp i Östergötland. Det meddelande landstingsledningen i början av veckan. Tidigare har man aviserat att drygt 300 fast anställda behövs sägas upp i samband med de stora nedskärningar som landstinget behöver göra, och att det kunde gälla samliga personalkategorier. När nu 110 sägs upp, gäller det endast undersköterskor. Landstingsledningens förklaring är att det i nuläget inte finns någon övertalighet bland läkarna, och att läkare och sjuksköterskor är mer rörliga. (LT)

Thomas Flodin

FOTO: TOMBORN ZAIG